

Forfatter: Mynster, Jakob Peter

Titel: BREV TIL: Brøndsted, Peter Oluf FRA: Mynster, Jakob Peter (1819-12-06)

Citation: Mynster, Jakob Peter: "BREV TIL: Brøndsted, Peter Oluf FRA: Mynster, Jakob Peter (1819-12-06)", i *Breve fra J.P. Mynster*, Gyldendalske Baghaudling (F. Hegel), s. 139. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-001991707-000-shoot-L001991707000081.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Breve fra J.P. Mynster

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Til Brøndsted *).

Kjøbenhavn, 6te Decbr. 1819.

Min kiere, gode Ven!

Jeg veed selv ikke ret, hvorledes det er tilgaaet, at jeg først i Dag kommer til at besvare Deres kiere Brev. Vel have Forretninger og andre uundgaaelige Hindringer ikke liden Deel i denne Langsomhed, men jeg tilstaaer, at der ogsaa er Det deri, som kunde og burde være undgaaet, og hvorfor jeg henflyer til Deres Overbærelse. Opsættelsen kommer i det mindste ikke deraf, at jeg ikke ofte nok tænker paa Dem, længes efter Dem, ogsaa længes meget efter Breve fra Dem, hvilke jeg dog veed, jeg ikke kan faae, før jeg har fortient dem. Men nok herom. Jeg forbedrer mig, som De seer, i dette Øieblik, og har imidlertid til min Beroligelse — da jeg var lidt bange for Deres Feber — af et Par Linier fra Dem i Lunzis Brev til Frue Rahbek seet, at De befinder Dem vel.

Jeg for min Deel har med Mine levet ret vel, og gjort nogle behagelige Excursioner i Sommerens Varme, som vi andre kaldte italiensk, hvo der vilde tale lidt hyperbolisk: vestindisk, men Iversen i sin Avis: africansk. Vi vare endog i Sverrige, saae de smukke Promenader ved Helsingborgs Kilde, det flauue, døde Ramløsa, Steenkulsgruberne ved Høganæs, og fremfor Alt det interessante Kullabierg. — Min Broders Familie lever taaleligt; de hilse venskabeligst.

Det Mærkværdigste, vi imidlertid her have oplevet, ere upaatvivleligen de urolige Bevægelser i Anledning af Jøderne. I sig selv er vel et Pøbel-Opløb imod dette Folkefærd, der har mange Synder, og faaer Skyld for endnu flere, ikke af stor Betydenhed; men det lader sig ikke negte, at dette jo tog en alvorlig Charakter ved de fortsatte Voldsomheder, der gave mange Gader Udseende af en plyndret Stad, ved den virkeligs. 140frække Lovløshed, der yttrede sig, og fordi det Hele var Udbrudet af en Misfornøielse, som længe har ulmet, og som siden den Tiid er vedblevet at tale høiere, end tilforn. Virkelig er det paafaldende, hvorledes Stemningen har forandret sig. Det gaaer naturligtviis her som allevegne, at Regieringen maa bære Skyld for ethvert Uheld, eller endog for Folkets egne Daarligheder; ved Handelens Standsning og Forvirring, som dog er et Onde, der er fælles for alle Lande, for Europa og America, og som uden Tvivl for en meget stor Deel er grundet i de utallige Handlendes overdrevne og urimelige Speculationer, ere mange Næringsveie tillukte, og de lave Kornpriser — en Følge af den næsten overalt heldige Høst, og af Freden — nedsætte Manges Indtægter tit det Halve mod det forrige Aar, og gjøre, at Afgivterne ikke kunne betales. Hertil bidrager dog ogsaa den forandrede og kostbarere Levemaade, som i de gode Aar har indsneget sig i Bondestanden som i andre Stænder, og som det falder svært at forlade. Den herved fremstaaede Trang fordrer man nu, at Regieringen skal raade Bod paa, og da man nu har faaet den „repræsentative Forfatning" i Munden, saa ere der Mange, som mene, at der i denne vilde være en Tilflugt mod alle Ulykker, skjøndt jeg tvivler om, at de Deputerede fra Callundborg, Holbek eller Hjørring vilde votere efter visere Maximer for Statsstyrelsen. Med mere Grund klager man over den endnu stedse fluctuerende Finants-Bestyrelse, især derover, at man ved kunstige Midler i forrige Termin bragte Coursen saa lavt ned, uden at kunne holde den, og derved gjorde dens siden paafulgte Forværrelse større og føleligere. Uden Tvivl har ogsaa det store Laan, uden at bringe nogen væsentlig Nytte, bibragt Pengevæsenet et nyt og varigt Saar. — Hertil kommer den liden Agtelse, som Politiet er i Besiddelse af, og som idelig frister urolige Hoveder til at drive Giek dermed. For nærværende Tiid grasserer Uvorenheden paa Theatret, hvor man først fik isinde at udpibe «le chaperon rouge», som vel sagtens ikke er et meget opbyggeligt Stykke, men dog vel hellers. 141ikke usædeligere, end mange andre. Istedet for at lade dette Stykke gaae sin egen Gang, forsøgte man mange Kunster for at holde det; blandt Andet lod man Politiedirecteuren komme frem og i Kongens Navn paabyde Taushed. Dette havde naturligtviis den Virkning, at Piberne, som første Gang kun vare faa, næste Gang bleve mange, og at Publicum, da Stykket atter var annonceret, morede sig med at vente en Contra-Placat: at Stykket ikke kunde gives „formedelst Politiedirecteurens megen Hæshed". Forleden udpeb man atter et lille nyt Stykke, fordi en Jøde havde oversat det. Denne Piben blev, som det kunde ventes, desto stærkere, fordi man samme Dag havde udgivet en Placat, hvorved det blev Publicum tilladt at yttre sin Misfornøielse i 10 Minuter, efter hvis Forløb en Gongong fra Theatret skulde underrette om, at Alt skulde være roligt. Det var heraf en naturlig Følge, at Publicum — eller, efter den gamle Vittighed: Pøblicum — forlangte at høre Gongongen, før det vilde blive roligt o. s. v. Men hæ nugæ seria ducunt in mala, — Saaledes leve da ogsaa vi i det saakaldte fredelige Danmark paa en Vulcan, ligesaa vel som Europas fleste øvrige Folkslag.

I Literaturens Rige har det været stillere, siden Baggesens Muse, d. e. hans Ondskab, kun har givet nogle Qvæk, men ikke udladt sig i større Strømme *). — Mærkværdige danske literaire Producter fra den senere Tiid erindrer jeg ikke. Ingemanns „Tasso" har ikke behaget mig; Forfatteren er i disse Dage kommen tilbage. Den unge T.'s kronede Lovtale over Dan. Ranau er udkommen; det er det tommeste Skraal, man kan tænke sig; kun paa et Par Steder Glimt af nogen, dog som det synes udbrændt, Aand. — I det skandinaviske Selskab forelæste jeg forleden det Fragment af en Tale over samme Gienstand, hvilket — som De maaskee veed — min Broder har efterladt sig. Det glædede mig at erfare, at dettes. 142Arbeide gjorde samme Indtryk paa Tilhørerne, som det har gjort paa mig. Det bliver formodentlig snart trykt *), og jeg fornøier mig til da at kunne sende Dem et Exemplar.

Ved denne Leilighed erindrer jeg — hvad jeg tidligere har glemt — at takke Dem ret hiertelig for Deres Umage for min Broders medicinske Værk. Den er desværre spildt. Saxtorph og Lunding skreve vel strax til Forlæggeren, og berigtigede foreløbigen alt det Fornødne med ham. Men da min Broders Papirer omsider vare ordnede, befandtes det, at Diarierne vare af den Beskaffenhed, at de vel tiende til deres nærmeste Bestemmelse, nemlig ved Sygesengen at minde Lægerne om Sygdommens Gang og om de brugte Lægemedler, at de ogsaa kunde have tiend min Broder selv som Basis til egen Udarbeidelse, men at ingen Fremmed kan udføre Arbeidet. Saxtorph proponerede Lunding, om han ikke kunde levere en « ratio medendi», saaledes som man har den fra flere berømte Læger, men dertil troede denne, uagtet al hans gode Villie, sig ikke istand. Saaledes vil Frugten af saa mange Erfaringer være tabt, undtagen hvad der er nedlagt i enkelte mindre Afhandlinger, og hvad der er overantvordet ved mundtlig Underviisning.—

Thorvaldsen er da iblandt os, og glæder os alle. Man kan ikke tænke sig større Begeistring, end den, hvormed han er modtaget. Fornemmelig var den Fest, som Studenterne i Forening med Professorerne og Flere foranstaltede, og hvorom De ventelig allerede har hørt, uden Tvivl den smukkeste af denne Slags Festligheder, der har fundet Sted i Danmark. Tonen var saa fri, og dog saa anstændig, som mueligt, og da man sang i Oehlenschlägers Vise:

Ei Alexander til Babel kom
Med større Hæder og Ære —

da syntes dette bogstaveligen opfyldt. Schimmelmänn var tilstede, og vandt alle Menneskers Hierter ved sin meget elskværdige Begeistring. „Man vergitt" — sagde han til mig —s. 143,„bei so einer Gelegenheit den Schiffbruch, den man gelitten“; og til Dankwart sagde Han, da han kom hjem: „Auch ich war in Arcadien“. — Moersomt var det at see paa, hvorledes den fornemme Verden før Festen ikke vidste, hvor haanligt den skulde omtale en Festlighed, foranstaltet af Studenter, og fandt det latterligt, at man vilde tage Deel deri; men efter Festen, da Alt var gaaet saa vel, og Schimmelmänn havde været der, var det ganske anderledes; da var Enhver, som ikke havde været tilstede, kun stødt over, at man ikke havde givet ham Anledning til at komme med, som han saa gierne havde ønsket. — Jeg maa herved endnu tilføie, at Studenterne under Jøde-Urolighederne opførte sig exemplarisk, og at Kongen derfor og sagde dem, at han aldrig skulde glemme deres Forhold.

Thorvaldsen adspredes ellers for meget her ved den uhyre Mængde Invitationer; ogsaa convenerer Klimatet ham nok ikke ganske, saa han endnu ikke har ret Drivt og Lyst til at arbeide. Dog har han begyndt et Bas-Relief for Frue-Kirke: Christi Daab, hvortil Udkastet skal være fortræffeligt.

Mange af vore Reisende ere nu komne tilbage, saasom: Bredsdorff, der strax ved sin Hjemkomst har ønsket og erholdt en Ansættelse ved Roeskilde-Skole med 600 Rbd. Gage; Zeise, som ønsker at gaae den akademiske Vei; Provst Schmidt, som vi næsten alle havde givet forloren, da hans Hidreise var mageløs langsom, og der slet Intet Hørtes fra ham. Han vil endelig ansættes i Danmark, og har til den Ende søgt om Entledigelse fra sit Embede i Norge. Med mange Hilsener til Dem har han leveret mig 2 Exp. af de Prædikener, han har holdt for Danske i Italien, hvilke han har ladet trykke; eet Exp. nemlig til Dem, og eet til Lunzi.— Lemming vender da ikke tilbage, som De vel allerede veed. Det er et meget beklageligt Tab i mange Henseender.

Fra vor kiere Carl Heger har jeg de venskabeligste Hilsener til Dem, saavel som fra Lund, der i Aften var hos mig. Ligeledes fra Petersen, hvem vi nu have overdraget indtil videre at læse et exegetisk Collegium, da vi virkelig meds. 144det theologiske Faculteis Completering ere i stor Forlegenhed. Det er mueligt, at Petersen faaer et fordeelagtigt Tilbud om at gaae til Kiel, hvor man ingen Philolog kan faae. Jeg tvivler om, at han modtager Tilbudet; men skulde han modtage det, vil Universitetet i høi Grad savne Dem.

Min Kone hilser Dem venligst, og takker meget for de nydelige Basreliefs, som have gjort os og mange Andre megen Fornøielse. Ligeledes hilser De af Biskoppen og hans Familie med Tak for det Tilsendte. Overalt er der Ingen, der kiender Dem, som jo overdrager mig de bedste Hilsener til Dem. Jeg ønsker meget, snart at høre fra Dem, hilser vor gode Lunzi, og er med oprigtigt Venskab og Savn

Deres
hengivne
Mynster.